

Programa de Prevención de Drogodependencias

“CINENSINO”

**Dirixido ao
Ensino Secundario Obrigatorio
(E.S.O.)**

Curso 2005-2006

INDICE

1. PRESENTACIÓN

2. DESTINATARIOS

3. OBXECTIVOS

4. CURSO DE FORMACIÓN DO PROFESORADO

5. MATERIAIS

6. INSCRICIÓN

7. AVANCE DE PROGRAMACIÓN

8. METODOLOXÍA DE APLICACIÓN

1. PRESENTACIÓN

O programa “CINENSINO” englobase dentro do contexto de Educación para a Saúde e pretende ser un instrumento complementario nesta área e dentro do actual sistema educativo. Para iso o programa debe ser asumido polo centro educativo ao que se lle facilita asesoramento, medios e formación imprescindible para que sexa impartido polo propio profesorado.

Este programa utiliza como soporte base o cinema; mediante a proxección dunha película irase profundando e traballando en diferentes temas de interese relacionados coa prevención do consumo de drogas.

O programa consta dun curso de formación en drogodependencias para o profesorado, e de tres módulos principais ou unidades didácticas para traballar cos alumnos secuenciadas en catro sesións por unidade. Cada sesión consta dunha serie de explicacións dirixidas polo profesor/a que permiten definir e orientar os contidos sobre os que se vai traballar e dunha serie de exercicios e de actividades que faciliten a reflexión e a participación dos alumnos/as.

1.1. ¿Por que nos centros educativos?

O eido escolar posúe un interese especial para a posta en marcha de accións de carácter preventivo e constitúe un contexto privilexiado para impartir programas de prevención do consumo de drogas. Algunhas das vantaxes que ofrecen os centros educativos para traballar nesa tarefa son:

- a) A institución educativa acolle durante uns anos a práctica totalidade da poboación adolescente, é este sector da poboación o considerado como de maior risco en canto ao inicio do consumo de drogas.
- b) Por razóns de idade, esta poboación é bastante homoxénea e especialmente educable, de maneira que se poden impartir coñecementos, adquirir actitudes e establecer certos hábitos dunha maneira gradual e persistente.
- c) Os adolescentes pasan a maior parte do tempo na institución educativa, que é ademais, un micromundo social polo que a súa normativa e funcionamento é xeneralizable a outros contextos.
- d) A escola pode detectar problemas temperáns e orientar cara a alternativas máis adaptativas e enriquecedoras, contando coa participación dunha serie de mediadores sociais moi amplo: pais/nais, profesores/as, alumnos/as, psicólogos/as; así como outros axentes sociais que actúan en conexión co contorno escolar.

1.2. ¿Por que por medio do cinema?

É evidente que os medios de comunicación audiovisuais son unha ferramenta privilexiada para lexitimar comportamentos. O cinema axuda a observar, non só vendo, tamén sentindo, fainos críticos e abertos a unha linguaxe máis global. Pode ser considerado como un medio de comunicación sen máis, como unha creación artística, como unha fonte de coñecemento, como unha alternativa de ocio e goce... pero tamén vemos nel unha maneira de ensinar ou de aprender actitudes e comportamentos máis saudables. Desde este punto de vista, o cinema é a nosa ferramenta pedagóxica na aula, eixe dinamizador e interactivo para o descubrimento e a reflexión de valores e actitudes máis saudables.

2. DESTINATARIOS

- O Programa de Prevención "CINENSINO" vai dirixido aos alumnos de 1º e 2º de ESO (11-13 anos).
- Aos profesores que imparten clases neses niveis como axentes executores deste Programa.

3. OBXECTIVOS

Aínda que o fin último que pretende todo programa de prevención é o de previr a aparición de problemas relacionados co consumo de drogas entre os destinatarios do mesmo, isto perséguese mediante a secuenciación doutros obxectivos que se estenden desde un ámbito máis xeral a outro máis concreto.

3.1. Obxectivos xerais

- Ofrecerlles aos mozos/as información veraz e detallada acerca da natureza, os efectos e mais os riscos que derivan do uso de drogas.
- Contrarrestar a influencia dalgúns factores que poden favorecer a aparición de problemas de consumo, tales como a falta de información, subxectividade da mesma, crenzas de autoprotección e resistencia ao dano, etc.
- Fortalecer nos alumnos/as algúns recursos persoais que lles permitan manexarse adecuadamente en situacións de grupo relacionadas co consumo de drogas.
- Promover o desenvolvemento de actitudes e valores favorecedores da saúde, a ocupación enriquecedora do tempo mediante ocio e deportes.
- En definitiva, atrasar ou impedir o inicio no consumo de drogas.

3.2. Obxectivos específicos

- Modificar algúns dos factores de risco e potenciar aqueles outros facilitadores dunha maior protección, tales como:
 - Coñecemento da interacción drogas-organismo, consecuencias do seu uso e riscos asociados.
 - Tratar de favorecer o sentido crítico fronte á propaganda que potencia o consumo de substancias legais baixo argumentos de anticonvencionalismos e busca de sensacións.
 - Potenciar a autoestima, a capacidade de decisión, a autonomía persoal e reforzar a asertividade como medios para potenciar a resistencia á presión do grupo
 - Mostrar alternativas de ocio e deporte facilitadoras de experiencias novidosas e excitantes para os/as adolescentes.

4. CURSO DE FORMACIÓN DO PROFESORADO (Optativo)

Introducción:

Cada vez máis, a formación a distancia é unha resposta ás demandas de formación da poboación adulta. A posible flexibilidade horaria (non é necesaria a asistencia a unha aula nun tempo establecido) permítelle, á persoa que aprende, seguir un ritmo de traballo de acordo cos seus coñecementos previos e o seu tempo libre. Este sistema de ensinanza salva as barreiras espaciais, achegando as ofertas de formación a calquera lugar onde se encontre a persoa interesada.

O uso das novas tecnoloxías da comunicación, a través da internet, fai posible non só o acceso ás páxinas web, que nos serven de medios de traballo senón a unha inmensa fonte de información coa que tamén podemos ampliar diversos aspectos dos contidos e materiais do curso.

Destinatarios:

Profesores de 1º e 2º curso da ESO dos centros escolares inscritos no Programa de prevención de drogodependencias "CINENSINO" do curso 2005/2006.

Obxectivos:

O presente curso de formación pretende ofrecerlles aos profesores/as que impartirán o programa CINENSINO unha serie de coñecementos básicos sobre drogodependencias, de maneira que poidan desenvolverse con soltura no tratamento desta problemática e servir de punto de referencia, sólido e fiable, ante as expectativas que poidan xurdir desde o alumnado. Neste sentido os contidos do curso foron seleccionados e desenvolvidos desde a perspectiva do alumnado, de maneira que poidan responder ás súas necesidades e inquietudes, tanto informativas coma formativas.

Contidos:

- Contidos teóricos: (20 horas)

O temario do curso teórico preséntase a través dunha plataforma de teleformación (PTF) con fácil acceso xa que só precisa a conexión á internet e acceder ao enderezo web www.estinga.com. Este temario está estruturado en 3 módulos. O módulo 1, titulado “coñecer para educar” céntrase en aspectos introdutorios xenéricos sobre o tema das drogodependencias, así como no papel da información e do profesor/a no ámbito da prevención. O módulo 2 “da causa á prevención” recolle os principais factores que poden estar incidindo no inicio do consumo de drogas, abordados desde os diferentes ámbitos polos que transcorre a vida dos/as adolescentes. No seu conxunto tratan de dar luz á cuestión de por que se consomen as drogas. No módulo 3, titulado “da situación á intervención” preséntanse as tendencias actuais en canto ao consumo se refire, así como as etapas de iniciación e cuestións puntuais que adoitan xurdir ao tratar estes temas con adolescentes.

- Contidos prácticos: (12 horas)

Para desenvolver por cada profesor/a na aula despois de ver a película que corresponden a cada módulo (4 horas) e co apoio dos materiais didácticos:

Prazas e criterios de admisión:

O número de prazas corresponderase co número de profesores/as inscritos/as no programa e non poderá exceder de un profesor por aula de cada centro escolar inscrito.

Inscricións:

A inscrición é gratuíta e pódese facer na web de Estinga ou entregando o cuestionario que a continuación se adxunta debidamente cuberto e envialo a:

Estinga Servicios Sociales, S.L.
Avda. do Camiño Francés, nº 4. 1º A
15704. Santiago de Compostela
Tfno.: 981 – 577.142
Fax: 981 – 575.603
Correo electrónico: cinensino@estinga.com
Web: www.estinga.com

Unha vez inscrito cada profesor/a recibirá un “**identificador**” e unha “**clave**” para poder acceder ao Programa de Teleformación (xa que é de acceso restrinxido).

Datas:

- Calendario teórico:

A Plataforma de Teleformación estará dispoñible (on-line) desde o 15 de outubro de 2005 ata o 01 de marzo de 2006.

- Calendario práctico:

Para desenvolver por cada profesor/a na aula despois de ver a película que corresponde a cada módulo.

5. MATERIAIS DO PROGRAMA

5.1.- Unidades didácticas

Cada unidade didáctica estará dividida en diferentes sesións que permiten a secuenciación da mesma. Esta unidade consta dun “manual para o profesorado” e dun “caderno do alumnado”. No primeiro ofréceselle ao profesor/a unha explicación do que se pretende traballar e a base teórica que o sustenta, así como a información que precisa para o desenvolvemento das sesións e as actividades que van realizar os alumnos/as.

Para cada sesión aparece unha secuencia de execución na que se indican os pasos que hai que seguir, os contidos informativos que deberá transmitir e os aspectos que se van destacar durante esa sesión.

Por outra parte, o manual é unha proposta de traballo aberta, de maneira que é posible introducir modificacións relacionadas cos contidos, coas actividades e mais a metodoloxía se o profesor/a o considera oportuno.

No “caderno do alumnado” tamén se presenta información, exercicios e actividades que deben ser feitos polos alumnos/as para o posterior debate e finalidade preventiva que buscan. Algúns deles precisan explicacións e encadramentos do profesor/a, outros oriéntanse á reflexión de forma lúdica por parte do propio alumnado.

6.- INSCRICIÓN:

As inscricións dos centros escolares* no programa de prevención de drogodependencias “**CINENSINO**” deberán cubrirse entregando o cuestionario que a continuación se adxunta debidamente cuberto e envialo a:

Estinga Servicios Sociales, S.L.
Avda. do Camiño Francés, nº 4. 1º A
15.704. Santiago de Compostela
Tfno.: 981 – 577.142
Fax: 981 – 575.603
Correo electrónico: cinensino@estinga.com
Web: www.estinga.com

AS INSCRICIÓN SERÁN ATENDIDAS POR RIGOROSA ORDE DE CHEGADA ATA COMPLETAR O CUPO CORRESPONDENTE A CADA CONCELLO.
--

* Aínda que o Curso de Formación do Profesorado é optativo, na adxudicación do continxente de alumnos/as a cada centro escolar, terán preferencia os colexios que contén coa participación do profesorado nese curso.

7.- AVANCE PROGRAMACIÓN 2005/2006*

LOS CHICOS DEL CORO (95 min.)
(Christophe Barratier, Alemania-Francia-Suiza, 2004)

Fermoso filme no que un profesor de música en paro, Clément Mathieu, obrigado pola súa situación económica, acepta un traballo de vixiante dun internado de reeducación de menores. O protagonista empeza a se identificar cos rapaces ante os fortes métodos represivos do director do centro e, nun intento de achegarse a eles, descobre que a música é un instrumento perfecto que servirá ao tempo para darlles unha nova visión da vida.

Módulo: A busca de emocións na imaxe do adolescente

SUPER SIZE ME (96 min.)
(Norman Spurlock, EE.UU., 2004)

Entretido documental no que Morgan Spurlock fai unha crítica dos problemas de alimentación en Norteamérica, país no que a porcentaxe de persoas con exceso de peso ou mesmo obesas alcanza proporcións alarmantes. O protagonista e director aliméntase durante 30 días con comida do famoso establecemento McDonalds e amósanos as consecuencias para a saúde dese réxime...

Módulo: O consumo como elemento diferenciador da imaxe do adolescente

DESCUBRIENDO NUNCA JAMÁS
(106 min.) (Marc Forster, EE.UU., 2004)

Descubriendo nunca jamás é unha historia inspirada na vida do escritor J. M. Barrie, creador de Peter Pan, e dos acontecementos vitais que contribuíron á creación deste personaxe e o seu máxico mundo. Ambientada no Londres de principios do século vinte, narra a entrañable relación que se establece entre o escritor e unha familia formada por unha viúva e os seus fillos, relación que dará como resultado unha das máis fermosas historias da literatura.

Módulo: Relacións no grupo de iguais (presión de grupo)

**Estinga Servicios Sociales. S.L., resérvase o dereito de alterar a programación cando causas alleas á organización así o aconsellen.*

8.- METODOLOXÍA DE APLICACIÓN

1.- Os alumnos/as de cada centro escolar participante **deberán acudir á sala de proxeccións acompañados polo/a docente encargado/a da aplicación das unidades didácticas na aula.**

2.- Pregámoslles **que cheguen á sala con tempo de antelación suficiente para acomodarse** e evitar atrasos no comezo das proxeccións, **así como esperar na porta a que os/as chame a organización**, co fin de realizar unha entrada ordenada.

3.- Durante a proxección, **os profesores/as responsables da actividade supervisarán o comportamento dos alumnos/as**, para evitar que se produzan situacións de desorde, faltas de respecto aos compañeiros/as ou actitudes que prexudiquen dalgunha maneira a calidade da visión. **Tamén procurarán que os alumnos/as coman larpeiradas**, co fin de respectar a limpeza da sala e as molestias que ocasiona esta actividade. Neste punto, **o persoal da organización poderá tomar as medidas que estime convenientes para garantir o correcto desenvolvemento do programa.**

4.- **É imprescindible a asistencia á totalidade das proxeccións** por parte dos alumnos/as así como do profesorado que participa no programa.

5.- Dado o carácter secuencial do programa, **é necesaria a asistencia do mesmo grupo de alumnos/as co mesmo docente a cada unha das proxeccións.**

6.- A cada docente faráselle entrega dun manual do profesorado e dun caderno do alumnado para a correcta aplicación do material. Aos alumnos/as entregaráselles o caderno de alumnado para cubri-lo na aula.

7.- É necesario que a utilización dos materiais se faga de xeito inmediato despois de ver a película xa que disto depende parte do éxito na aplicación do programa.

8.- Os/as docentes que estean inscritos no Curso de Formación do Profesorado traballarán cada unha das unidades polo menos durante catro horas co fin de cubrir as horas de práctica necesarias para completar este curso.

9.- O material didáctico seralle entregado a cada centro escolar despois de que remate cada unha das proxeccións e **serán recollidas as devanditas unidades didácticas, debidamente cubertas, polos responsables do programa na proxección seguinte.**

10.- Agradecemos de antemán o traballo e mais a dedicación tanto do profesorado coma do alumnado participante.